

Børne- og socialminister Mai Mercados talepapir

Anledning	Møde i SOU som opfølgning på samråd AH og AI om børnehuse m.v.
Dato / tid	3. maj 2018, kl. 12.00-13.30
Talens varighed	Ca. 10 min.
Sted	

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for ordet. Og tak til udvalget for muligheden for at komme her i dag og følge op på de drøftelser, vi havde i efteråret og til samråd i juni måned sidste år, hvor justitsministeren også deltog.

Nu sidder vi sammen her igen, og det synes jeg er positivt, for det giver os en anledning til at se hinanden i øjnene og tale om et vigtigt emne, der går på tværs af vores respektive ressortområder.

Det handler om, hvordan vi bedst tager hånd om børn og unge, der udsættes for overgreb.

[Vigtigt at kommuner følger op på underretninger]

Desværre har vi den seneste tid hørt historier om underretninger, der ikke bliver fulgt op på i kommunerne. Om børn og unge, der ikke får den hjælp og støtte, de har brug for. Det er historier, som er opstået på baggrund af en analyse fra Danmarks Statistik.

Jeg har allerede gjort ordførerne opmærksomme på, hvorfor jeg ikke mener, at Danmarks Statistik har belæg for at drage de konklusioner, de gør. Det skal vi tale meget mere om senere på måneden [på samråd N om underretninger]. Derfor vil jeg nu blot sige, at jeg er uenig i, at man kan udlede af tallene i

underretningsstatistikken, at 40 pct. af de børn, der fx har været udsat for overgreb, ikke får den hjælp, de skal.

Men jeg vil samtidig gerne benytte lejligheden i dag til at slå fast, at kommunerne *selvfølgelig* skal reagere og følge op, når der er en begrundet mistanke om, at et barn eller en ung har behov støtte. Og det gælder ikke mindst ved mistanke om overgreb.

[Skærpede krav til håndtering af underretninger]

Det er netop derfor, vi med Overgrebspakken i 2013 besluttede at skærpe kravene til kommunernes håndtering af underretninger.

Det betyder blandt andet, at kommunerne inden for 24 timer skal vurdere *alle* underretninger for, om de er akutte.

Er der mistanke om, at et barn har været udsat for overgreb, så skal kommunen tale med barnet, så barnets støttebehov hurtigst muligt afklares og de nødvendige sagsbehandlingsskridt kan sættes i gang. Det indebærer blandt andet, at kommunen skal tage kontakt til det børnehus, som kommunen er tilknyttet.

Jeg mener sådan set, at de lovgivningsmæssige rammer er på plads. Det er så kommunernes ansvar at sikre, at loven også bliver overholdt i praksis.

Der er ingen tvivl om, at vi har set udfordringer i kommunerne på en lang række områder. Men jeg tror faktisk på, at Overgrebspakken har medført, at kommunerne har løftet sig markant, når det kommer til håndteringen af underretninger.

Og det betyder, at endnu flere børn får hjælp.

[Flere børn får hjælp]

Vi ser også en stigende tendens i antallet af underretninger. Det er godt, for det viser, at der er en øget opmærksomhed på udsatte børn – og en øget bevidsthed om, at det er vigtigt at råbe op, hvis man er bekymret for et barns trivsel og udvikling.

Samtidig viser Socialstyrelsens årlige børnehusstatistik, at antallet af sager i børnehusene stiger år for år. Det fortæller mig, at kommunerne bliver endnu bedre til at udnytte de kompetencer, som børnehusene kan tilbyde.

[Børnehuse er med til at styrke indsatsen]

Jeg har selv haft anledning til at besøge et børnehus og få et indtryk af de rammer og den professionalisme, der møder de børn, der kommer i børnehusene.

Ligesom dem blev jeg mødt af dygtige fagpersoner, der hver dag yder en stor og vigtig indsats for børn og unge, som befinder sig i en yderst sårbar position.

Det er derfor, børnehusene er så vigtige. For med børnehusene har vi sikret, at de rette kompetencer samles omkring barnet, så barnet får hjælp og støtte i trygge og børnevenlige omgivelser.

Jeg er overbevist om, at børnehusene – sammen med de øvrige initiativer i Overgrebspakken – har været med til at styrke indsatsen på området markant.

[Også plads til forbedringer]

Men jeg anerkender også, at der er plads til forbedringer. Vi er ikke i mål endnu.

De foreløbige erfaringer fra børnehusene peger på, at det tværsektorielle samarbejde kan blive endnu bedre. Det er i sidste ende også baggrunden for, at vi sidder her i dag.

Det fremgår også af årsstatistikken, at det ikke er alle kommuner, der er lige gode til at bruge børnehusene, og det skal vi have rettet op på.

Derudover foregår der løbende en udvikling i børnehusenes håndtering af sager og i samarbejdet med de tilknyttede kommuner. Det er helt naturligt her godt fire år efter børnehusenes oprettelse. Men det betyder også, at der kan opstå tvivlsspørgsmål og uklarheder på tværs af børnehuse og på tværs af involverede sektorer.

Derfor er det også vigtigt, at vi fortsat har fokus på at understøtte implementeringen, så vi sikrer, at børnehusene overordnet set lever op til deres formål.

[Socialstyrelsens understøttende aktiviteter]

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve SISO, som hører under Socialstyrelsen og er det nationale videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb.

SISO har en varig bevilling på 10 mio. kr. årligt, som betyder, at de har mulighed for løbende at målrette deres aktiviteter der, hvor der viser sig at være et behov.

Et af SISO's fokusområder i 2018 er fortsat at understøtte det tværsektorielle samarbejde i børnehusene. Det gør de blandt andet ved at afholde dialogmøder med de aktører, der

samarbejder i regi af børnehusene. Foruden børnehusene deltager både landets kommuner og de 12 politikredse.

Derudover afholder SISO løbende netværksmøder, hvor kommuner og andre aktører på området deltager, og som blandt andet har fokus på at styrke indsatsen i kommunerne og understøtte samarbejdet mellem kommuner og børnehuse.

SISO har i det hele taget en tæt dialog med børnehusene og kommunerne for at understøtte den gode faglige kvalitet og for at fremme et velfungerende samarbejde på tværs af børnehusene.

Og så gør SISO en ekstra indsats for at opsøge de kommuner, der har udfordringer på området, og som måske skal mindes om, at *alle* sager om overgreb mod børn og unge, hvor der er mere end én myndighed involveret, skal henvises til det regionale børnehus.

[Understøttelse fra centralt hold]

Fra ministeriets side følger vi også udviklingen på området, og hvis der opstår udfordringer, er det selvfølgelig noget, vi reagerer på.

Det gør vi blandt andet ved at sikre en strategisk målretning af Socialstyrelsens aktiviteter mod de aktuelle behov, vi ser. Derfor har vi været i tæt dialog med Socialstyrelsen om at udarbejde strategien for SISO's arbejde for 2018.

Derudover sørger vi for at have en konstruktiv dialog på tværs af de berørte ressortministerier. Til det formål har ministeriet nedsat en arbejdsgruppe med Justitsministeriet og Sundhedsministeriet, som ser på, hvordan vi fra centralt hold kan styrke det tværsektorielle samarbejde.

I den sammenhæng er vi blandt andet ved at revidere bekendtgørelsen om børnehuse for at tydeliggøre reglerne, så der fx ikke opstår uklarheder om forventningerne til de involverede aktørers indsats i en børnehussag.

[Afrunding]

Opsummerende vil jeg sige, at når vi mødes her i dag, så er det selvfølgelig på baggrund en helt konkret problemstilling. Det drejer sig om sagsbehandlingstider hos politiet i overgrebssager, hvilket justitsministeren vil give en opfølgning på om lidt.

Men det er også vigtigt at huske på, at indsatsen på overgrebsområdet faktisk er styrket markant de seneste år. Det er

den, fordi der har været et politisk ønske og en vilje til at prioritere området i satspuljekredsen.

Senest blev vi med satspuljeaftalen for 2018 enige om en Børnerettighedspakke, som skal styrke den tidlige opsporing af børn, som er i risiko for mistrivsel og overgreb. Med Børnerettighedspakken sætter vi samtidig fokus på at øge børns kendskab til deres rettigheder, så de ved, hvad voksne må og ikke må gøre over for dem og dermed bliver i stand til at sige fra.

Det er for mig at se helt centralt: Målet må i sidste ende være, at færre børn har behov for at komme i et børnehus.

Tak for ordet.